

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za polleta 1 gld. 80 kr., za četrtrleta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrtrleta 1 gld. 15 kr. nov. den.

☞ V Ljubljani v sredo 21. februarija 1866. ☞

Gospodarske stvari.

Nov ukaz c. k. ministerstva

zastran domačih plemenih žebcev,

veljaven za vse dežele našega cesarstva razun Ogerskega, Hrvaškega in Laškega.

Da se zabranijo francozi pri žebcih in kobilah, kateri so poslednja leta pokončali že več plemene živine, velevala c. k. ministerski ukaz od 3. svečana t. l. natančno preiskavo tistih domačih žebcev, ki jih hočejo gospodarji za denar spuščati.

Gospodar mora tacega žebca že meseca januarja (prosenca), letos še tudi ta mesec (svečan) k ces. kr. gosposki svojega kantona (okraja) pripeljati, da ga tam cela komisija ogleda, ali je zdrav in za pleme pripraven. Ako ga potrdi, prejme gospodar od c. k. kantonske gosposke dovoljenje, da sme eno leto spuščati žebca, ki ga pa potem vsak mesec pregleda za to odločen živinozdravnik, ali je zdrav ali ne. Kdor žebca za pleme rabi, ki ima nalezljivo bolezen, se ostro kaznuje. Vsak gospodar mora v poseben zapisnik vse kobile, ki so bile pri njegovem žebcu, in ta zapisnik konec plemenega časa izročiti svoji kantonski gosposki.

Od kod izhaja to, da je po mestih kakor po kmetih revščine čedalje več?

Viri žalostne te prikazni so mnogoteri. Naj mi bode dovoljeno, o tem besedico črhniti.

Naši spredniki, res, da so živeli v boljih časih, — al zvesto so posnemali vse navade svojih dedov, kar se tiče obdelovanja zemljišč, živeža, obleke itd. Primerna posestva so jim donašala pri navadnem obdelovanju dohodkov zadosti za živež, obleko in povrh tudi za davke in druge navadne potrebe, ker je gospodar z družino vred se hranil z domačim pridelkom — le o posebnih časih sebi in družini kaj posebnega privoščil — si perilo in vso obleko napravil iz domačega pridelka, ki je dolgo trpela. Kar mu je pridelka ostalo čez hrano in pa prirejeno odvečno živino je prodal, da mu je bilo mogoče davke opravljati, obutek si omisliti, potrebne soli kupiti, posle in delavce plačevati.

Sedaj je to vse drugače. Ljudstvo se je pomnožilo, posestva so se razdelila in po tem zmanjšala, dohodki so se skrčili, davki silno povikšali; s samo domačim živežem je malokdo zadovoljen, obleka iz domačega pridelka je gospodarju in gospodinji, družini in poslom prevsakdanja.

Namesti da bi se skrbelo, kako bi se dali na malem posestvu dohodki pomnožiti, kako polje bolj umno obdelovati, kako travniki, kjer koli je mogoče, z

napeljano vodo rodovitniši napraviti, sadnega drevja več in boljšega zasaditi, kako gozdi, kar koli mogoče, varovati, so posestniki brez pomislika na nasledke, živino poprodali, da jim ni mogoče potrebnega gnoja napravljati in njiv gnojiti. Vrh vsega tega se je še toliko gostivnic po vaseh napravilo, da vsako stopinjo reveže opominjajo, naj še to malo, kar pridelajo, vanje nesó, da! še celó prihodnji pridelek pred časom prodajo in zalebajo.

Kako je mogoče pri takem vedênji dandanašnji živeti, ko je denarja potreba na vse strani!

Kdor si želi iz tacih zadreg pomagati, naj si pre-skrbi bukvice „Zlato vas“ imenovane, ki se dobé pri Blazniku v Ljubljani po nizki ceni. To so bukvice, ktere bi imele biti v vsaki hiši v poduk, kako si iz revščine izkobacati. Pridno in večkratno branje in pa posnemanje dobrih nasvetov utegne marsikomu lučico prižgati, kako naj se reši iz zadreg. J. O.

Gospodarska novica.

* Pasja razstava na Dunaji. — Na Dunaji je letos meseca maja velika razstava kmetijskih in gozdnih pridelkov, v katero smo vabili že naše gospodarje na Kranjskem in iz vseh slovenskih dežel. S to razstavo je pa letos tudi združena razstava psov, ktere sploh štejem med zveste pomočnike kmetijstva in gozdnarstva. Jemali se bodo v to razstavo lovski psi, psi, mesarjem in sploh gospodarstvu za varhe potrebni, pa tudi psi za veselje in igračo. Najbolji in najlepši psi dobodo darilo (premijo), in sicer se jih bo razdelilo 103, namreč 11 srebrnih bokalov, 71 cekinov, 30 tolarjev in 40 ličnih pasjih ovratnikov. Kdor želi svojega psa v razstavo dunajsko poslati, mora to saj do konca sušca na znanje dati in sicer kmetijski družbi svoje dežele (v Ljubljano, Gradec, Gorico, Celovec). Železnica bo psa in spremljavca njegovega za zeló znižano ceno na Dunaj peljala, kamor mora priti tako, da psa v razstavo pripelje do 29. maja zjutraj med 6. in 7. uro, kjer ostane do 31. maja zvečer. — Tudi naše dežele imajo lepe in dobre pse; zlasti krašovski psi po pravici slovijo; hajd tedaj ž njimi v dunajsko razstavo; lepo bo, ako dobijo premijo na Dunaji! Pri kmetijski družbi se dobivajo listi, kako se pes, ki ga hoče kdo poslati v razstavo, oglasi dotični komisii.

Gospodarska skušnja.

* Gosence se odvrnejo od sadnih drevés, ako se trak dobro namaže s katranom (Theer) in kakor prstan oveže okoli debla. — Sadjorejec Jahn trdi, da ni boljšega pomočka mimo katranastega traka, kateri zapera gosencem pot na drevó.